

in een vrij beknopte handleiding, toegelicht door vele, en zeer fraai uitgevoerde afbeeldingen van microscopische praeparaten, een zeer duidelijk overzicht te geven van de verschillende afwijkingen van het uteruslijmvlies!

Na een zeer exacte beschrijving van zijn techniek (fixeering, insluiting, kleuring, enz.) volgt een tekst, in korte hoofdstukjes, meestal slechts van een paar bladzijden, die elk een bepaalde afwijking van het endometrium kort maar nauwkeurig beschrijven; de moeilijkheden van een absoluut-positieve diagnose in enkele gevallen, worden niet verzwegen; apodictische uitspraken, zoo hinderlijk voor hen, die veel dergelijk werk verrichten, worden er niet in gevonden.

Van bijna al deze afwijkingen vindt men, achter in het boekje, zeer fraaie afbeeldingen, 31 in getal! Ik kon vrij gemakkelijk van bijna *alle* voorbeelden de diagnose stellen uit de teekeningen, zoo duidelijk zijn deze. Slechts twee der platen (een van een deciduoma malignum, een van een tuberculosis van den cervix) kwamen mij voor aan duidelijkheid te wenschen over te laten.

Als ik iets bij dit boekje te wenschen had, zou het alleen zijn er later nog eenige meerdere platen in te vinden, vooral van tuberculose van het endometrium, de echte endometritis, het deciduoma malignum, en van een paar voorbeelden van beginnende maligniteit van de uterusklieren, misschien wel de meest netelige zaak in het geheele onderzoek. Ook zag ik bij het hoofdstuk over techniek gaarne opgenomen de eenvoudige en snelle methode van celloïdine-insluiting, waarmede men, bij niet al te groote stukken, in 3 à 4 dagen tot zeer duidelijke praeparaten komt, gelijk mijn ervaring mij dagelijks leert.

Mijn tweede en laatste wensch is, dat dit boekje weldra in handen zal zijn, niet alleen van alle gynaecologen en patholoog-anatomen, maar ook van vele algemeene practici, die zich met de kleine gynaecologie moeten en willen inlaten, en die bij de diagnostiek van de curettementen, naast het rapport en de praeparaten van den geconsulteerden histoloog, gaarne een eigen oordeel zich willen vormen.

Dr. R. DE JOSSELIN DE JONG.

INGEZONDEN.

Waarde Redactie!

Ik vraag U verlot zeer in het kort den Heer KOETSER te antwoorden. Ons verschil van opvatting komt het duidelijkst uit, als ik deze regelen van den Heer KOETSER aanhaal (blz. 667): „Gegeven de zucht bij het publiek, „om het kindertal te beperken, geldt voor ons medici alleen de vraag:

„hoe kan zulks, zonder nadeel voor de gezondheid geschieden?” Ik stel daar tegenover: gegeven die zucht bij het publiek, geldt voor ons medici de vraag: mogen wij die bevorderen of moeten wij die bestrijden? Ik acht het onzen plicht, den strijd daartegen vol te houden, omdat ik niets dan oeconomisch nadeel, moreel onheil verwacht van het geheele nieuw-Malthusianistische bedrijf. Het zoeken naar onschadelijke anti-conceptioneele middelen, het opsporen der lichamelijk schadelijke gevolgen om ze te leeren vermijden, kan slechts strekken, om die onzalige neiging van een groot deel van het publiek te versterken. Den medicus, die niet verder ziet dan het lichamelijk heil van zijn patiënten, acht ik een slecht geneesheer.

De Redactie had de vriendelijkheid mij het schrijven toe te zenden van een dame, dat minder geschikt was voor het *Tijdschrift*. Gaarne geef ik hier aan de schrijfster de verzekering, dat haar verontwaardiging over mijn onmenselijkheid mij niet ontstemd heeft. Zij zal mij wel willen gelooven, wanneer ik haar de verzekering geef, dat de verschillende zwangerschapsbezwaren mij bekend zijn, en dat ik hartelijk medelijden heb met iedere vrouw, die daaronder lijdt. Ik hoop dan ook, dat het door krachtige samenwerking van verstandige vrouwen en verstandige mannen gelukken moge, aan het verweekelijkt vrouwengeslacht, waarvan zooveel absoluut niet deugen voor het moederschap, de krachten terug te geven, waarover het behoorde te beschikken, o. a. door een doelmatige opvoeding van lichaam en geest. Ik meen nog altijd, dat het meisje, dat vroeg de handen uit de mouw moest steken, dat zich leerde behelpen met weinig, en dat haar gezondheid door degelijken arbeid bewaarde, er beter aan toe is dan de dochter uit een klein gezin met zooveel welvaart, dat de juffrouw tijd had, haar gezondheid te laten kwijnen. Daarom o. a. ben ik een voorstander van groote gezinnen. Mevrouw R. wil de zwangerschapsbezwaren opheffen door de zwangerschap te voorkomen; dit lijkt mij kortzichtigheid!

Dat er een zuiver medische indicatie kan bestaan om zwangersehap te voorkomen, spreekt wel van zelf, ook wel in een bepaald geval een oeconomische. Het is echter voor iedereen duidelijk, dat de neo-Malthusianistische bedrijvigheid juist daar het meest geapprecieerd wordt, waar noch juiste medische, noch juiste oeconomische indicaties gevonden kunnen worden.

Utrecht, 27 Maart 1901.

B. J. KOUWER.

— ✱ —

BERICHTEN.

B U I T E N L A N D .

MADRID. — **De uitvinder van den laryngoscoop.** SENOR MANUEL GARCIA, eens een bekend zanger en de eigenlijke uitvinder van het keelspiegelen, is den 17den Maart 96 jaar geworden. Gelijk hij zich nog herinnert, is zijn vader in 1812, wegens den oorlog met de Franschen, uit Madrid uitgeweken naar Napels. Na Waterloo woonde het gezin te Parijs, doch in 1825 reisde